

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор Національного університету
біоресурсів і природокористування
України, професор

С.М. Ніколаєнко

2020 р.

ПОЛОЖЕННЯ про науково-виробничу лабораторію «Вимірювальна лабораторія якості води питної, природної, стічної»

м. Київ-2020 рік

Чинне Положення поширюється на діяльність вимірювальної лабораторії якості води питної, природної, стічної при кафедрі аналітичної і біонеорганічної хімії та якості води Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Положення розроблене на основі Статуту Національного університету біоресурсів і природокористування України.

1. Загальні положення

- 1.1. Науково-виробнича «Вимірювальна лабораторія якості води питної, природної, стічної» (надалі Вимірювальна лабораторія) є структурним підрозділом кафедри аналітичної і біонеорганічної хімії та якості води (надалі Кафедра), що входить до складу агробіологічного факультету (надалі факультет), Національного університету біоресурсів і природокористування України (надалі Університет).
- 1.2. Вимірювальна лабораторія створена на підставі рішення вченої ради за наказом ректора від 27. 12. 2001 р. №508.
- 1.3. В адміністративному порядку вимірювальна лабораторія підпорядковується завідувачу кафедри та першому проректору університету.
- 1.4. Керівництво діяльністю вимірювальної лабораторії здійснює завідувач лабораторії, який призначається на посаду та звільняється ректором університету.
- 1.5. У своїй діяльності вимірювальна лабораторія керується:
 - діючим Законодавством;
 - нормативно-технічними та методичними документами Держстандарту, Міністерства охорони здоров'я, Міністерства аграрної політики, Міністерства екології та природних ресурсів, Держбуду України;
 - статутом університету, наказами ректора, першого проректора університету, розпорядженнями начальника науково-дослідної частини, Положенням про кафедру, даним Положенням;
 - Постановою Кабінету Міністрів України № 796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися закладами освіти, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності» із змінами згідно з Постановами КМ № 576 від 01.06.2011, № 801 від 15.08.2012, № 1056 від 07.11.2012, № 305 від 20.05.2015, № 301 від 26.04.2017, № 624 від 22.08.2018, № 681 від 29.08.2018.
- 1.6. Методичне керівництво вимірювальною лабораторією здійснює кафедра аналітичної і біонеорганічної хімії та якості води університету.

- 1.7. Вимірювальна лабораторія керується вимогами нормативних документів до якості води джерела та господарського водопостачання і призначення.
- 1.8. План роботи вимірювальної лабораторії складається на основі вимог ДСТУ 7525:2014 “Вода питна. Вимоги та методи контролювання якості»; ДСТУ 4808:2007 «Джерела централізованого питного водопостачання. Гігієнічні та екологічні вимоги щодо якості води і правила вибирання»; Правила приймання стічних вод підприємств у комунальні та відомчі системи каналізації населених пунктів України: Держбуд України, 2002; Державні санітарні норми та правила ДСанПіН 2.2.4-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною" (Затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12. 05. 2010, N 400. – Реєстр. 1 липня 2010 р. за N 452/17747); ГОСТ 17.1.2.03-90 „Охрана природы. Гидросфера. Критерии и показатели качества воды для орошения»; СОУ 41.00-37-422:2006 „Води поверхневі та підземні. Настанови щодо використання у тваринництві та птахівництві”. – К.: Мінагрополітики України, 2006; Відомчий нормативний документ ВНД 33-5.5-02-97 “Якість води для зрошення. Екологічні критерії”. – Держкомітет України по водному господарству. – Харків, 1998; ГОСТ 8.010-99. Государственная система обеспечения единства измерений. Методики выполнения измерений. Основные положения; ГОСТ 8.010-2013 ГСИ. Методики выполнения измерений. Основные положения (Межгосударственный стандарт). – Дата введения 01. 03. 2015; ДСТУ ISO 5667-6-2001. Якість води. Відбирання проб. Частина 6. Настанови щодо відбирання проб води з річок та інших водотоків. (ISO 5667-6:1990, IDT); ДСТУ ISO 5667-10:2005. Якість води. Відбирання проб. Частина 10. Настанови щодо відбирання проб стічних вод. (ISO 5667-10:1992, IDT); ОСТ 15.372-87 Охрана природы. Гидросфера. Вода для рыбоводных хозяйств. Общие требования и нормы; ВНД 33-5.5-02-97 «Якість води для зрошення», і затверджується завідувачем кафедрою.
- 1.9. Нормативи чисельності вимірювальної лабораторії встановлюються на основі довідкових документів у відповідності до об’єму роботи.
- 1.10. Вимірювальна лабораторія має відповідний набір приміщень, обладнаних витяжними шафами, водопроводом та каналізацією і оснащена необхідною засобами вимірювальної техніки, апаратурою, обладнанням, реактивами у відповідності до вимог НТД.
- 1.11. Вимірювальна лабораторія укомплектовується спеціалістами, які мають відповідну освіту, професійну підготовку, кваліфікацію та досвід роботи у проведенні визначень показників об’єктів досліджень.
- 1.12. Спеціалісти вимірювальної лабораторії атестуються у відповідності з діючим порядком атестації наукових та інженерно-технічних

працівників. Їх функції, права та відповідальність, а також вимоги до діяльності встановлюються посадовими інструкціями.

- 1.13. Організація роботи та стан засобів вимірювання забезпечують безпеку праці персоналу вимірювальної лабораторії.
- 1.14. Всі засоби вимірювальної техніки та випробувального обладнання забезпечуються технічним обслуговуванням, перевіркою та атестацією.
- 1.15. Співробітники вимірювальної лабораторії не можуть бути піддані адміністративному, фінансовому або іншому тиску з боку керівництва університету, представників вищестоящих організацій з метою впливу на результати проведених аналізів.

2. Основні задачі

- 2.1. Згідно до Положення вимірювальна лабораторія виконує лабораторні дослідження та моніторинг і вимірювання концентрації хімічних інгредієнтів у поверхневих, підземних та стічних водах і водних розчинах об'єктів сільськогосподарського використання, як поверхневий шар ґрунтів, агрономічні руди та продукти їх переробки.
- 2.2. Вимірювальна лабораторія здійснює відбір проб об'єктів досліджень;
- 2.3. Вимірювання концентрацій забруднюючих речовин та хімічних інгредієнтів у водах різного походження та призначення;
- 2.4. Виконання лабораторних досліджень та вимірювання концентрації забруднюючих речовин і хімічних інгредієнтів у водних розчинах різного походження;
- 2.5. Розробка нормативної документації в галузі відбору проб та методик виконання вимірювань для дослідження та охорони водних об'єктів;
- 2.6. Поглиблене вивчення сучасних методів контролю якості води та водних об'єктів довкілля, набуття практичних навиків аналітичної роботи фахівців, залучення позабюджетних коштів для наукових досліджень.

3. Організаційна робота, структура та штат вимірювальної лабораторії

- 3.1. Вимірювальна лабораторія організовує свою роботу шляхом виконання договірних науково-дослідних робіт.
- 3.2. Університет укладає з підприємствами, організаціями різних форм власності договори на проведення робіт згідно галузі акредитації вимірювальної лабораторії. Надає консультативну та методичну допомогу з питань якості вод різного походження та призначення. Вартість робіт визначається їх кошторисом, складеним на основі фактичних витрат або за договірною ціною за погодженням сторін.
- 3.3. Для виконання робіт вимірювальна лабораторія оснащена необхідними засобами вимірювання, лабораторним і допоміжним обладнанням та документацією.

- 3.4. Усі роботи в вимірювальній лабораторії виконуються у відповідності до вимог діючих стандартів, санітарних правил, інших нормативних документів Держстандарту України, ДП «УкрНДНЦ», Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністерства аграрної політики та продовольства України.
- 3.5. Вимірювальна лабораторія проводить свою роботу у взаємодії з іншими спорідненими структурними підрозділами Національного університету біоресурсів і природокористування України, а також з відповідними відомчими та виробничими структурами інших організацій, де проводяться дослідження аналогічних об'єктів.
- 3.6. Структура і штат вимірювальної лабораторії затверджується ректором університету.
- 3.7. До штату вимірювальної лабораторії входять завідувач лабораторії, наукові співробітники та інженерно-технічний персонал.
- 3.8. Вимірювальну лабораторію очолює завідувач лабораторією, який призначається ректором університету за поданням завідувача кафедри.
- 3.9. Роботи у вимірювальній лабораторії по наданню платних послуг виконують особи, які визначаються штатним розкладом та затверджуються наказом ректора.
- 3.10. До виконання робіт вимірювальної лабораторії можуть бути залучені професорсько-викладацький та інженерно-технічний персонал університету на умовах сумісництва. Робота за сумісництвом виконується у вільний від основної роботи час.
- 3.11. Права і обов'язки співробітників вимірювальної лабораторії визначаються посадовими інструкціями, розробленими завідувачем лабораторії та затвердженими завідувачем кафедри.
- 3.12. Вимірювальна лабораторія самостійно планує свою діяльність і визначає перспективи розвитку в залежності від попиту і пропозиції на свої послуги та з урахуванням перспектив розвитку. Завідувач вимірювальної лабораторії формує плани її роботи та забезпечує реалізацію функціональних обов'язків працівників, запланованих заходів щодо розвитку лабораторії.

4. Основні функції

- 4.1. Основними функціями вимірювальної лабораторії є :
 - здійснювати лабораторні дослідження та моніторинг і вимірювання концентрації інгредієнтів у поверхневих, підземних та стічних водах і водних розчинах різного походження за хімічними, фізико-хімічними, органолептичними, токсикологічними показниками, згідно з затвердженим "Планом робіт", який узгоджений з планом наукових робіт університету та вищестоящих організацій у відповідності з вимогами ДСТУ 4808:2007, ДСТУ 7525:2014, ДСанПіН 2.2.4-171-10,

ГОСТ 17.1.2.03-90, СОУ 41.00-37-422:2006, ВНД 33-5.5-02-97, ОСТ 15.372-87;

- обсяг досліджень та перелік обумовлених показників встановлюється відповідно з вимогами ДСТУ 4808:2007, ДСТУ 7525:2014, ДСанПіН 2.2.4-171-10, ГОСТ 17.1.2.03-90, СОУ 41.00-37-422:2006, ВНД 33-5.5-02-97, ОСТ 15.372-87 з доповненим переліком показників згідно вказівок органів санітарно-екологічного нагляду;
- видавати протоколи вимірювань та досліджень згідно галузі акредитації;
- проведення оперативного контролю за станом техніки безпеки, згідно системи оперативного контролю кафедри.

4.2. Дотримання нормативних документів Держстандарту України, ДП «УкрНДНЦ», Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Міністерства аграрної політики та продовольства України при виконанні досліджень з метою наукового обґрунтування гігієнічних нормативів допустимого вмісту шкідливих речовин в об'єктах природного навколишнього середовища.

5. Обов'язки

5.1. Акредитована вимірювальна лабораторія зобов'язана :

- проводити контроль якості поверхневих, підземних та стічних вод і водних розчинах різного походження;
- готувати матеріали по виявленню причин, які привели до невідповідності якості об'єктів досліджень нормам стандартів;
- отримувати від підрозділів інформацію та матеріали, необхідні для здійснення задач та функцій, покладених на лабораторію.

5.2. Обов'язки працівників лабораторії регламентуються відповідними посадовими інструкціями, затвердженими у встановленому порядку.

6. Права

6.1. Лабораторія має право:

- вступати в наукові та господарські стосунки з підрозділами НУБіП України;
- робити запити замовникам робіт про відомості та документацію, що стосуються об'єктів досліджень;
- обґрунтовувати та вносити пропозиції по використанню матеріалів досліджень для поліпшення стану довкілля;
- використовувати фінансові і матеріальні надходження від виробничої діяльності лабораторії для розвитку і зміцнення матеріальної бази лабораторії та кафедри, доплати до основної заробітної плати співробітникам згідно до затверджених кошторисів;
- готувати проекти наказів та розпоряджень за питаннями, що стосуються діяльності лабораторії;

- в рамках галузі акредитації, лабораторія має право брати участь у проведенні арбітражних аналізів.

7. Відповідальність

- 7.1. Вимірювальна лабораторія в особі її керівника несе відповідальність за:
- виконання завдань і функцій, покладених на лабораторію цим Положенням;
 - виконання робіт в терміни, що регламентовані програмами НДР, якісне оформлення необхідних документів та передачу їх замовнику;
 - виконання плану робіт;
 - об'єктивність та достовірність одержаних даних;
 - своєчасне запровадження сучасних засобів, методів та методик досліджень і вимірювань;
 - збереження матеріально-технічних цінностей, технічно правильне використання обладнання;
 - дотримання інструкцій при роботі з вимірювальними приладами, лабораторним та допоміжним обладнанням;
 - дотримання співробітниками правил техніки безпеки, виробничої санітарії та трудової дисципліни;
 - за своєчасне та якісне складання звітів;
 - своєчасне представлення інформації про відхилення якості об'єктів дослідження від вимог нормативних документів;
 - правильне використання, облік та зберігання реактивів і препаратів;
 - за виконання директивних вказівок, актів перевірок, приписів вищестоящих організацій та Держстандарту з питань діяльності лабораторії.
- 7.2. Дисциплінарна, матеріальна та кримінальна відповідальність персоналу лабораторії визначається відповідно з посадовими інструкціями та діючим законодавством України.

8. Взаємовідносини вимірювальної лабораторії з іншими підрозділами

- 8.1. Взаємовідносини з усіма підрозділами університету та інших установ і організацій встановлюються на основі Статуту університету та чинного Положення.

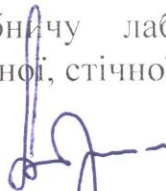
9. Припинення діяльності

- 9.1. Вимірювальна лабораторія припиняє діяльність за наказом ректора університету на підставі рішення вченої ради.

Лист – погодження

до Положення про науково-виробничу лабораторію «Вимірювальна лабораторія якості води питної, природної, стічної»

Перший проректор

I. Ібатулін

Проректор з навчальної і виховної роботи

С. Кваша

Начальник юридичного відділу

А. Бова

Декан факультету

О. Тонха

Завідувач кафедри аналітичної і біоорганічної хімії та якості води

В. Копілевич